

sat spiller en helt afgørende rolle i fredsprocessen.

EU er navnlig gennem den udenrigspolitiske koordinator, Solana, kommet til at spille en mere fremtrædende rolle end før. Når det lykkes at sikre begge parter deltagelse i mødet i Sharm al-Shaykh i oktober, var det ikke mindst EU's skyld. Solana vil endvidere deltage i den fem mand store internationale undersøgelseskommission, der skal fastlægge årsagerne til den seneste tids uroligheder. Hertil kommer, at EU har erklæret, at EU vil bidrage – også økonomisk – til gennemførelsen af et forhandlingsresultat, som parterne måtte blive enige om. Der er begrundet håb om, at EU også i fremtiden kan spille en markant og konstruktiv rolle for at sikre en varig fred i Mellemøsten, og regeringen lægger her afgørende vægt på at fastholde en fælles EU-linje i processen.

Ud over den politiske støtte til fredsforhandlingerne vil Danmark efter regeringens opfattelse fortsat kunne yde et væsentligt bidrag til fredsprocessen gennem overgangsbistanden til de palæstinensiske selvstyreområder og regionalbistanden til Mellemøsten. Formålet med denne bistand er at fremme den økonomiske udvikling og dialog, samarbejde og gensidig forståelse mellem parterne. Der forestår her et meget stort arbejde med at genopbygge tilliden mellem de respektive civilsamfund, en tillid, der har lidt et afgørende knæk af den seneste tids begivenheder.

Den samlede danske bistand til selvstyreområder beløber sig til 540 mio. kr. i perioden 1994-2003. Den seneste tids uroligheder har medført store vanskeligheder for gennemførelsen af bistanden. Det har været nødvendigt at evakuere rådgiverne ved de danske projekter. Projektaktiviteter fortsætter i videst muligt omfang, men der må forudses forsinkelser.

I tillæg til overgangsbistanden til Gaza/Vestbredden yder Danmark regional bistand til Mellemøsten. Under denne regionale bistand til Mellemøsten er der afsat 100 mio. kr. i perioden 1996-2003.

Folkelig opbakning til fredsftaler mellem Israel og dets naboer er helt essentiel for en holdbar fred. Under regionalbistanden ydes der bl.a. støtte til den såkaldte Louisiana-proces, hvor intellektuelle og meningsdannere fra Israel, Egypten, Jordan og det palæstinensiske selvstyre siden 1997 har været samlet til drøftelser af fred i Mellemøsten.

Hertil kommer, at Danmark siden 1997 med positive erfaringer har deltaget i det internationale observatørkorps i Hebron, TIPH-missionen. Den har til formål at skabe sikkerhed for palæstinenserne i Hebron by. Endelig bidrager vi årligt med 60 mio. kr. til FN's Hjælpeorganisation for Palæstinaflygtninge.

Jeg vil gerne understrege, at når man i disse uger diskuterer, om det er muligt at udsende et internationalt observatørkorps – som palæstinenserne er interesserede i bliver udsendt – skeler man i høj grad til den model, som er brugt i Hebron, hvor Danmark har været aktiv og med fra starten. Vi har en vis viden om, hvorledes man kan gøre det, og man må jo sige, at TIPH'en i Hebron under meget vanskelig vilkår – det tror jeg, alle er enige om – har været med til at dæmpe urolighederne og dog sikre en bedre udvikling, end vi ellers ville have set.

Der har været en diskussion om, hvorledes Danmark har stemt. Det forholder sig sådan, at der var en afstemning i FN's Sikkerhedsråd, som havde Sikkerhedsrådets tilslutning og som mere, skal vi sige generelt udtalte afstandtagen fra overdreven voldsansendelse. Der blev senere fremsat forslag i Generalforsamlingen, hvor man skærpede ordlyden. Den sidste udtalelse undlod Danmark at stemme til. Der var 92, der stemte for, 46 undlod, herunder altså Danmark, men også et i Mellemøsten-konflikten centralt placeret land som Norge, og bl.a. Sverige, Storbritannien, Holland og Italien.

Vi undlod at stemme, for vi fandt det på det tidspunkt især vigtigt at give FN's generalsekretær så stor opbakning som overhovedet muligt til hans mæglingsbestrebelse, og jeg tror, at det var et rigtigt signal i den situation. En mulighed for at spille en rolle får FN's generalsekretær jo kun, hvis begge parter accepterer det.

Til sidst vil jeg sige, at også spørgsmålet om holdningen til bosættelserne har været diskuteret, og jeg vil gerne gøre opmærksom på, at i min egen tale gjorde jeg det meget klart, at Danmark og EU tager afstand fra den fortsatte udbygning af de jødiske bosættelser i de besatte områder, der er i klar strid med folkeretten, jf. den fjerde Genèvekonvention, og tjener til at præjudicere udfaldet af drøftelserne om en endelig fredsftale. Og ikke mindst bosættelserne omkring Jerusalem lægger hindringer i vejen for en løsning af Jerusalemspørgsmålet og dermed for indgåelse af den endelige fredsftale.

Jeg vil endelig om dette gøre opmærksom på, hvad EU vedtog den 20. november 2000, hvor